

Universitätsbibliothek Paderborn

B. Annæ Christi Servatoris Nostri Aviae Maternæ

Cuperus, Laurentius

Antverpiae, 1591

Vtrum plus semel Anna Mariæ parens nupserit? Capvt X.

urn:nbn:de:hbz:466:1-45194

*Vtrum plus semel Anna Mariæ
parens nupserit?*

C A P V T X.

*Ion.19.**Contra
Heluidiū
Math.12.*

Est profectò hæc oppidò per quam abditæ rei quæstio, cuius vtraque pars tam affirmatiuà quām negatiua probabilis est, quā obrem antequam temerè forsitan aliquid hac de re statuam, quid quantumque nobis hac de re diuina scriptura & Ecclesiæ Patres conscripserint proferam. Qui partem aientem sequuntur locum illum Euangelij proferunt in quo legitur quod stabant iuxta Crucem Iesu mater eius & soror matris eius Maria Cleophæ. Ex quibus sanè verbis, si Maria Cleophæ vera & vterina soror Mariæ Virginis esset, consequetur beatam matrem Annam secundas expertam esse nuptias; nam quod Maria illa Cleophæ sit filia Joachim probabile nō est. Ceterum qui partem negantein amplectuntur, vocabulum hoc soror propria & primaria significatione non accipiendum esse docent. Quamobrem Diuum Hieronymum consulamus: hic in libello de perpetua Virginitate Mariæ Dei Genitricis, & iterum in Commentarijs super Matthæum: eandem, inquit, quam Ioannes Euangeliſta sororem matris Iesu vocat, intelligimus materteram Domini quæ

quæ esse dicitur mater Iacobi Minoris, & Ioseph, & Iudæ. Hæc Hieronymus; qui vtrum nomina hæc Soror & Materterta propriè accipienda sint, an potius non propriè sed recepta vulgo ciuitatis causa communis forma loquendi, diffinire non vult, sicut contra Heluidium fateretur scribens: Siue, inquit, à patre, siue à gentilitate familie, aut quacunque alia ex causa ei nomen sororis impositum sit, hac in parte contentiosum funem non traho, dummodo constet non eandem Mariam Iacobi & Iosetis esse quam matrem Domini scimus. Beatus Hieronymus ergo problema hoc soluere non vult, vtrum in primaaria & propria, an in secundaria & vulgari notatione qua urbanitatis ergo recepta glorem suam mulierculæ sororem appellant, & patrui sui vxorem viri mitius & gratius appellant materteram. Iam si contemporaneos aliquot Hieronymo vel ipso antiquiores etiam interrogem, putà Hippolitum, Epiphaniū, Chrysostomum, Theophylactum, Gregoriū Nyssenū Græcos scriptores, aut etiam Latinos aliquot magni nominis patres Hilarium Pictauensem, Ambrosium Mediolanensem Episcopos, & aliquot alios trecentis aut quadringentis annis recentiores putà Hugoneim de S. Victore, Rupertum abbatem Tuitiensem & Aloisium Lipomanū hi omnes uno ore clamabunt sic appellatam, quia filia erat Cleophae, ceterum fuerit

K 2

an non

In caput
Iohann. 19.

Deute. 25.

an non fuerit Cleophas S. Annæ secundus maritus non omnes conueniunt. At qua ratione Maria Cleophæ filia esse potuerit soror Deiparæ virginis vnius pro omnibus respondet Theophylactus in haec verba: Quomodo autem soror matris Domini dicatur Maria Cleophæ, quum Iochim non habuerit aliam prolem, sciendum quod Cleophas frater fuerit Ioseph, & quum mortuus esset absque liberis Cleophas (ut quidam dicunt) Ioseph eius vxorem duxit, & proles fratri peperit, quarum una & nunc memoratur Maria Cleophæ, quæ soror dicitur Deiparæ, hoc est, cognata. Haec Theophylactus. Sed hanc opinionem qua Ioseph non virgo sed viduus à quibusdam est dictus, sicut & illam quae fertur fratri suo defuncto Cleophæ semen, id est, prolem suscitasse, capite huius libri sexto diserte confutauimus. Sed largiamur Mariam Cleophæ sic appellatam, quod secundum legem de suscitando semine fratri defuncto, sit à Ioseph procreata fratri suo Cleophæ, & hinc dicta sit Maria Cleophæ, an ideo soror Deiparæ erit appellanda? sane non, sed priuigna matris Iesu potius nuncupanda foret, quom virgo Deipara Iosephi coniunx sit. Et quanquam concederem Mariam Cleophæ sic dictam, quasi filia fuerit Cleophæ, nemo tamen horum patrum afferit, adeoque nec verbum ullum hiscit ex quo coniicias sanctam matrem Annam Iochim viduam esse illam Cleophæ, uxorem, ex qua Ioseph

seph suscitauerit fratri semen; hoc enim si quis-
quam somniet, absurdissima consequentur, nem-
pe Iosephum vtramque & matrem Annam co-
gnouisse ad suscitandum fratri semen, & Dei
genitricem Annæ filiam habuisse coniugem
quod nefas est. Nunquam igitur Anna hoc mo-
do Cleophae vxor fuit, neque Anna secundum
coniugium experta est, adeoque nec Maria
Cleophae, fuit Cleophae & Annæ filia. Restat
igitur diligentius inquirendum, qua ratione tā-
dem matris Iesu soror sit Maria Cleophae. Hu-
go proinde de sancto Victore, & beatus Tho-
mas Aquinas, & aliquot alij recentiores ut eius
modi vitarent incommoda scripserunt nō qui-
dem Iosephum suscitasse semen fratri suo Cleo-
phæ ex beata Anna, sed Cleopham post mor-
tem Joachim accepisse hanc Annam viduam
in uxorem de qua genuerit Mariam Cleophae,
attamen de re tam antiqua & abstrusa sine testi-
monio veterum Theologorum non temere
quidquam recipi debet, sicut probè monet A-
loysi Lipomanus Episcopus Veronensis, cu-
ius verba sunt haec quæ sequuntur: Quòd si for-
tè, inquit, nec quæ Hugo de S. Victore dicit ti-
bi placuerint, nempe Cleopham post mortem
Joachim accepisse Annam B. Virginis matrem
in uxorem, ex qua Mariam hanc Iacobi & ce-
terorum fratrum matrem genuerit; quemad-
modum nec mihi placere potest, tantam illam
matronam post sterilitatis diuina gratia solu-

*In epistola
læ ad Ga-
latas.*

*In Operे
de Vitis
sanctorū
epistola
ante ser-
monem de
Annūcia.
Vide L.
Surium.*

Gene. 13.

tum impedimentum, & post dignissimæ plantulæ illius fœturam nempe reginæ Angelorū & Dominæ nostræ ortum, mortuo Ioachim vnum aut alterum (vt vulgo dicunt) sibi maritos superinduxisse, & rursus atque rursus conjugales amplexus adamasse, dicit Cleopha qui hanc Mariam Iacobi matrem genuit, fratrem germanum sancti Ioseph fuisset, vt Theophylactus afferit, qui ex coniuge sua, alia quam Anna, quæcunque ea fuerit, Mariam hanc Iacobi matrem generit, quæ postea Alphæo nupta mater hōrum filiorum effecta sit. Cū ergo sanctissima Maria sponsa fuerit Beati Ioseph, Cleopha glos fuit, illeque ei leuir, atque filia eius Maria Iacobi fuit Beatæ Virginis neptis, quæ soror eius more scriptura rum dicta fuerit, sicut Loth dictus est frater Abrahæ, cūm esset Aran fratri sui filius. Et hoc modo si dixeris, in nullam incides difficultatem. Quod si nec hoc tibi placet, aliam tu ex cogita rationem meliorem, &c. Hæc Lipomanus. Atque hoc est cuius & suprà huius libelli sexto capite meminimus, Mariam Cleopha nullo modo esse B. Annæ filiam; imò si à patre dicta sit Maria Cleopha, quasi eius filia, consequetur etiam hanc non proprij nominis sororem, sed neptem tantum beatissimæ Virginis esse posse. Sed nunc alios consulamus qui & proprius nos decebunt quomodo Maria Cleopha, soror matris Iesu nominetur, idque nō suo ingenio

ingenio excogitatum, sed veterum sententia patrum Ecclesiæ comprobatum. D. Cornelium Iansenium ergo Episcopum Gandauensem de hac controuersia disserētem audiamus: cuius verba sunt hæc quæ sequuntur: Cæterū, inquit, quod Ioannes dicit matrem Domini cum alijs mulieribus stetisse iuxta Crucem Iesu, nequaquam debet videri contrariū ei quod alij Euangelistæ dicunt mulieres illas stetisse à longè. Nam, ut habet Augustinus, aut intelligi potest in tanto illas fuisse interuallo ut & iuxta dici possent, quia in conspectu eius aedrant præsto: & à longe propter turbam propinquius circumstantem cum Centurione & militibus: aut proprius quidem illas cum matre astitisse, postea verò è densitate turbæ se subtraxisse, & à longe stetisse. Porro de muliere illa quam Ioannes vocat sororem matris Domini, nomine Mariam Cleophæ, variè multum sentitur. At valde probabile, ut non dicam certum, est hanc esse eam quam reliqui Euangelistæ vocant Mariam Iacobi, quemadmodum primum ex eo colligi potest, quod sicut hic Ioannes eam coniungit cum Maria Magdalena, ita Mariam Iacobi reliqui Euangelistæ coniungunt cum illa circa Crucem Iesu, & in accessu ad sepulchrum. Nec potest probabiliter dici præter Mariam Iacobi, etiam circa Crucem Domini & sepulchrum fuisse aliam quæ dicta

*Commen
tarij in
euā. con
cordia c.*

143.

*Ioan. 19.
Math. 27
Luc. 23.*

*Cæsar Ba
ronius in
Appara
tu differen
tit.*

sit Maria Cleophæ, quia Matthæus dicit postea:
 Vespere sabbati hi venit Maria Magdalena & al-
 tera Maria; satis significans inter illas mulieres
 non fuisse cum Magdalena (præter matrem Do-
 mini de qua tres Euangelista tacent) nisi vnam
 nomine Mariam quam prius vocauerat Mariā
 Iacobi. Eadem est ergo mulier quæ Maria Cleo-
 phæ dicitur: aut, ut habent Græci, Clopæ (non
 est enim hic illud nomen quod apud lucam di-
 citur esse nomen vnius ex duobus Discipulis cū-
 tibus in Emaus, cùm hic sit *κλωπας*, ibi verò
κλεοφας) & Maria Iacobi: Cleophæ quidem
 quia eius vxor: Iacobi verò quia eius mater.
 Mariam autem Iacobi fuisse sororem matris Ie-
 su, patet ex eo quod Matth. 13. & Marci 6.
 Iacobus, Ioseph, Iudas & Simon qui fue-
 runt filii illius Mariæ, dicuntur fratres Iesu ob-
 cognitionem: ut hinc altero argumento colli-
 gere liceat Mariam Iacobi eandem esse quam
 Ioannes Mariam Cleophæ appellat sororem
 matris Domini. Cùm autem Iacobus iste
 Matth. 10. cap. & alijs locis vocetur Iacobus Al-
 phæi, quia Alphæi filius, consequens est mari-
 tum iustius Mariæ binominem fuisse & Alpheū
 simul & Cleopham siue Clopam vocatum fuis-
 se, vnde Simon ille vhus ex duodecim Aposto-
 lis frater Iacobi, & filius Mariæ Iacobi, vocatur
 ab Eusebio libri 3. cap. 32. ex auctoritate Hege-
 sis: filius Cleophæ, ut hinc certissimò conitet
 Mariam Iacobi esse Mariam Cleophæ, sicut etiā
 D'ius

Ditius Hieronymus prolixè probat libro contra Heluidium. Superest inquirere quomodo hæc soror fuerit matris Domini. Et quidem vulgari apud nos sententia receptum est eam vere & propriè fuisse sororem matris Domini, ex eadem cum ipsa progenitam matre, Anna scilicet, sed alio patre quem volunt Cleopham di-
ctum esse, ut Maria Iacobi dicatur Maria Cleo-
phæ quia eius filia. Verum ut vulgarem hanc
sententiam patet ex præcedentibus falsam esse
ex ea parte qua Maria Iacobi dicitur vocata Ma-
ria Cleophæ quia eius filia: ita & ex altera par-
te qua dicitur fuisse verè soror Deiparæ & filia
Annæ non est verisimilis; tum quod parum
dignitati sanctissimæ matronæ Annæ plures ei-
ascribere maritos ab illa successiue acceptos, e-
tiam post prolem ex priore marito suscep-
tam, tum quod moris non sit eiusdem parentis pro-
les eodem appellare nomine. Probabilior ergo
est antiquorum sententia, qua asseritur Maria
Cleophæ, ideo dicta soror Deiparæ quod Cleo-
pas fuerit frater Ioseph mariti Deiparæ. Sic e-
nimir non tantum Euthymius habet qui non du-
bitauit Mariam Deiparam asserere vnigenitam
fuisse filiam, sed & Eusebius ex autoritate Hege-
sippi dicēs li. 3. ca. 11. de Simeone filio Cleophæ:
Consobrinus is secundum carnem Saluatoris
fuisse dicebatur, quia Cleopham fratrem fuisse
Ioseph Hegesippus contestauit. Et haec tenus
D. Cornelius Ianenius, qui usus est Eusebio

Euthymi
us Zigabe
nus in E-
uangelia.

per Vuolfgāgum Musculum translato, sed quæ apud hunc interpretem habebantur lib. 3.ca.32. nunc in translatione per Ioannem Christophor sonū Episcopum Anglum habentur libri 3.cap. 26. Atque ita rectius multò veritatem ipsam diuinavit Episcopus Iansenius, quām Episcopus Lipomanus dum asserit Mariam coniugem Ioseph, esse fratram Cleophæ, & hunc esse sanctissimæ eiusdem Mariæ leuirum, huiusque Cleophæ vxorem, nempe Mariam Cleophæ ex hac affinitate sororem esse matris Iesu: quæ sententia quoniam antiquissimorum Hegelippi, Eusebij, & Euthymij testimonio confirmatur retinenda videtur, sed vñus adhuc superest scrupulus nempe hic quod Græcus contextus apud euangelistam habet: ἀδελφὴ, id est, soror germana seu vterina, δελφὸς enim vterum significat hinc ἀδελφὴ quasi ὄμοδελφὴ id est eiusdem vteri soror: secundum quam significacionem, Mariam Cleophæ esse filiam sanctæ matris Annæ oportuisset. Nam nisi Mariam Cleophæ voluisset Euangelista intelligi vterinā esse Deiparæ sororem, pro ἀδελφῇ posuisse poterat εὐάγγηλον id est fratria seu vxor fratis mariti mei. Sed hic nodus hoc modo videtur dissolui posse si voculām ἀδελφῆν id est Sororem impropter accipiamus quia mitius & dulcior sonat quam εὐάγγηλον seu fratria, siquidem & apud aliū Euangelistam ἀδελφας, id est Sorores I E S V nominantur, quæ tamen non erant

Iōan .19.

Math. 13.

erant vterinæ Iesu sorores, sed neptes. Permanet igitur horum probabilior assertio, qui monogamiam beatæ matris Annæ tuentur, quoniam & cum Euangeliō & veterum testimonijs aptissimè conuenit. Huius quoque questio-
nis in principio huius capitinis propositæ partem negatiuam tanquam probabiliorem, veritatiq;
magis consentaneā propugnant doctissimi qui-
que, è quibus Melchior Canus Canariæ Episco-
pus: Hæc, inquit, Maria Iacobi à Ioanne Maria
Cleophæ cognominata est: erat autem Cleo-
phas frater Iosephi (vt Eusebius in Ecclesiastica
historia ex Hegesippo retulit) ob quam causam,
nisi inquit conjectura me fallit, soror Mariæ vir-
ginis appellatur, nam & leuiri fratres vulgo di-
cuntur, & fratrum uxores sorores. Et paulo in-
fra, idē infert: Qua ratione, ait, Maria ista Chri-
sti mater tera nuncupari potest, non quod verè
Mariæ virginis germana fuerit, sed quod soror
& habita & dicta sit. Petrus quoque Canisius in-
signis theologus Societatis Iesu in præclaro il-
lo Opere de incomparabili Virgine Maria in eā
dem propendet sententiam, quam, inquit, & re-
centiores Theologi re diligentius excussa com-
probant. Eadem & Cæsar Baronius, cuius verba
quoniam cum superioribus per omnia conueni-
unt breuitatis causa omitto. Nunc quæ tandem
mater fuerit Mariæ Cleophæ, & an plures vel
non habuerit, hæc ipsa viros disputando mode-
stè quæramus.

*Locorum
Theolog.
Li. II. c. 5.*

Li. I. c. 4.

*Inappa-
ratu hist.
Eccles.*

De